

Highlights inden for farmakoepidemiologisk registerforskning

Anne-Marie Schjerning Olsen & Espen Jimenez-Solem

STATUSARTIKEL

Dansk
Farmakoepidemiologisk
Selskab

De danske sundhedsregistre er uvurderlige for dansk epidemiologisk forskning, og de er medvirkende til, at der kan opnås økonomiske, forskningsmæssige og kvalitative resultater til gavn for patienten, lægen, sundhedsvæsenet og samfundet. De danske sundhedsregistres kvalitet og dækning er endvidere unikke og har været med til at sikre dansk forsknings internationale gennemslagskraft.

I Danmark er der mange forskningsgrupper, der bruger de danske sundhedsregistre til at udføre farmakoepidemiologisk forskning. Denne forskning er internationalt anerkendt med væsentlige publikationer i nogle af de højest rangerede tidsskrifter.

Blandt highlights fra 2013 er et københavnsk arbejde, der undersøgte antitrombotisk behandling efter AMI/PCI hos patienter med atrieflimren. Studiet viste, at antallet af iskæmiske events ved orale antikoagulantia og clopidogrel var det samme som for patienter, der fik trippelterapi med orale antikoagulantia, clopidogrel og acetylsalicylsyre. Antallet af blødninger var imidlertid signifikant lavere ved dualterapi end ved trippelterapi [1]. Det har længe været diskuteret, om brug af benzodiazepiner er forbundet med en øget risiko for cancer. Antagelsen blev for nylig understøttet af et amerikansk studie, som rapporterede 35% øget risiko.

De danske registres høje kvalitet, hvor særligt Cancerregisteret og Lægemiddelstatistikregisteret går langt tilbage i tid, giver en unik mulighed for at teste sådanne hypoteser. Der blev gennemført et farmakoepidemiologisk studie fra Odense, som modviste denne øgede risiko [2, 3] og samtidig påviste en metodologisk brist som årsag til resultatet i den amerikanske undersøgelse. De nationale registerbaserede farmakoepidemiologiske studier inkluderer et stort patientmateriale, og det er dermed muligt at få tilstrækkeligt præcise estimater for sjældne bivirkninger som f.eks. venøs tromboemboli. I et århusiansk farmakoepidemiologisk studie vurderedes hele den danske befolkning, og man fandt, at brug af glukokortikoid var forbundet med øget risiko for venøs tromboemboli [4]. Er de danske registre ikke tilstrækkelige, er der mulighed for internationalt samarbejde ved at koble databaser på tværs af nationer. Et eksempel herpå er et skandinavisk samarbejde, der konkluderede, at der ikke er nogen øget risiko for perinatal mortalitet ved brug af SSRI under graviditeten [5].

I 2013 har der været mange gode publikationer inden for dansk farmakoepidemiologi.

Betingelserne for vedvarende god forskning er fortsat respektfuld omgang med data samt sikre metodologiske uddannelser inden for farmakoepidemiologi både på medicinstudiet, under speciallægeuddannelsen og ph.d.-uddannelsen.

Dansk Selskab for Farmakoepidemiologi vil i 2014 arbejde på at udbrede kendskab til farmakoepidemiologien og dens mange muligheder, i Danmark. Desuden vil selskabet fokusere på post- og prægraduat undervisning og bidrage til udvikling af nye talenter inden for faget. Talenter, som vil sørge for, at Danmark stadig forbliver et foregangsland inden for farmakoepidemiologi.

KORRESPONDANCE: Anne-Marie Schjerning Olsen, Hjertemedicinsk Afdeling, Gentofte Hospital, Niels Andersens Vej 65, 2900 Hellerup. E-mail: amschjerning@gmail.com

INTERESSEKONFLIKTER: Forfatterens ICMJE-formularer er tilgængelige sammen med artiklen på Ugeskriftet.dk

LITTERATUR

1. Lamberts M, Gislason GH, Olesen JB et al. Oral anticoagulation and antiplatelets in atrial fibrillation patients after myocardial infarction and coronary intervention. *J Am Coll Cardiol* 2013;62:981-9.
2. Pottegård A, Friis S, Andersen M et al. Use of benzodiazepines or benzodiazepine related drugs and the risk of cancer: a population-based case-control study. *Br J Clin Pharmacol* 2013;75:1356-64.
3. Kripke DF, Langer RD, Kline LE. Hypnotics' association with mortality or cancer: a matched cohort study. *BMJ Open* 2012;2(1):e000850.
4. Johannesdottir SA, Horvath-Puho E, Dekkers OM et al. Use of glucocorticoids and risk of venous thromboembolism: a nationwide population-based case-control study. *JAMA Intern Med* 2013;173:743-52.
5. Stephansson O, Kieler H, Haglund B et al. Selective serotonin reuptake inhibitors during pregnancy and risk of stillbirth and infant mortality. *JAMA* 2013;309:48-54.

